

Investeren in Mensen

Verkiezingsprogramma PvdA Landgraaf

2010 – 2014

www.pvda-landgraaf.nl

Inhoudsopgave	Pagina
Voorwoord	3
Perspectief	3
Leeswijzer	4
Onze toekomst ligt in Parkstad	4
Leefbare wijken	5
• Kwaliteit van de openbare ruimte	5
• Integratie: de vrijblijvendheid voorbij	7
• Wonen	7
• Veiligheid & Overlast	8
Dienstverlening	9
Een goed voorzieningenniveau	10
• Gemeenschapshuizen	10
• Zwembad	11
• Zorgvoorzieningen	11
• Onderwijsvoorzieningen	13
Zorg en Ondersteuning	14
• Werk voorop	14
• Armoedebeleid en Schuldhulpverlening	14
• Fraude en misbruik	15
• Zorg en Welzijn	16
• Gezondheidszorg	16
Sport, Kunst & Cultuur: hefboom voor participatie	17
• Kunst & Cultuur: vliegwiel voor maatschappelijk en economisch gewin	17
• Sport als cement in de wijk	19
Jong & Oud	21
• Jeugd- en Jongeren	21
• Ouderen	22
Economie & Bedrijvigheid	23
Toerisme, Recreatie & Monumenten	24
Natuur & Landschap	24
Financieel Kader	25
Omzien & Vooruit Kijken	26

Bijlagen:

I	I0-Punten-Plan	27
II	Score-Card	29
III	Kandidatenlijst	31

www.pvda-landgraaf.nl

Voorwoord

Vóór 2006 werd in Landgraaf flink geïnvesteerd in baksteen en beton. De krimpende bevolkingsaantallen dwingen echter tot een andere kijk op bouwen. Niet alleen getalsmatig maar ook qua visie. Samenleven is voor ons méér dan alleen stenen en gebouwen. Samenleven gaat vooral ook over de vraag hóe we met elkaar omgaan.

Wij werken aan een solidaire samenleving, aan gelijke kansen voor iedereen, en staan op de bres voor hen die het moeilijk hebben. We gaan daarbij uit van onze grondbeginselen ‘eerlijk delen’ en ‘de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten’. De sociaal-democratie gelooft in het eindbeeld van de vrije mens die zijn eigen leven inricht, maar die zich ook geborgen weet in een samenleving waarin mensen zorgen voor elkaar. Ook hier in Landgraaf moet de ruimte voor het individu en de zorg voor elkaar in balans zijn: dat biedt de beste garanties voor een leefbaar Landgraaf!

Om dat te bereiken willen wij investeren in de ontmoeting tussen mensen in wijken en buurten, in scholing, in de overgang van werk naar werk en in vangnetten om te voorkomen dat mensen buiten de boot vallen. Daar gaat een rood hart sneller van kloppen. Wij willen vooral **Investeren in Mensen!**

Perspectief

De gemeenteraadsverkiezingen van maart 2010 vinden plaats tegen de sombere achtergrond van een ernstige economische crisis. Wij zijn doordrongen van de ernst van de situatie en houden er rekening mee dat Landgraaf vanaf 2011 tot wel 20 % minder zal ontvangen van het Rijk. De uitgavenkant van onze begroting bedraagt zo'n 100 miljoen, aan de inkomstenkant ontvangt de gemeente van het Rijk een algemene uitkering van zo'n 39 miljoen. Een bezuiniging van 20% hakt er dan stevig in. Het grootste deel van de uitgaven is niet of nauwelijks beïnvloedbaar, omdat ze vastliggen in (wettelijk) verplichte uitgaven voor zaken als bijstandsuitkeringen, hulp bij het huishouden en wegenonderhoud. Met een onsje minder van dit, en een onsje minder van dat, komen we er dus niet. Daar waar anderen hun mond nog in de fluitstand – want niets aan de hand – hebben staan, zeggen wij u waar het op staat: pijnlijke ingrepen zullen onvermijdelijk zijn!

Stimuleringsmaatregelen houden de economie op gang. De bouwwereld schreeuwt om opdrachten. Onder deze omstandigheden kan de gemeente tot wel 25% voordeel halen door opdrachten juist nu in de markt te zetten. Wij willen daarom dat bouwprojecten zoals Carré, het Kennis-, Informatie-, en Adviesplein (KIA), de uitbreiding van basisschool het

Kakertshöfke met een sociaal-culturele voorziening, en de nieuwe basisschool voor het Centrum van Schaesberg, zo snel mogelijk in uitvoering worden genomen. Ook met deze projecten investeren wij weer in onze mensen.

Leeswijzer

Het verkiezingsprogramma 'Investeren in Mensen' bevat onze plannen en wensen voor de toekomst van Landgraaf. Als het hiervoor geschetste perspectief realiteit wordt zijn veel van deze plannen – bij gebrek aan middelen – niet uitvoerbaar. De politieke discussie zal alsdan niet meer gaan over nieuwe nog te vervullen wensen, maar over de vraag wat we van het bestaande nog overeind kunnen houden, en wat niet.

Daarmee mag het belang van dit verkiezingsprogramma niet op voorhand worden gerelativeerd. Want onze plannen en wensen voor de toekomst, zijn het resultaat van dezelfde grondhouding die richting geeft aan onze prioriteiten bij het maken van pijnlijke keuzes. Het voorliggende programma benoemt daarom ook een aantal zaken, zoals het armoedebeleid en de schuldhulpverlening, die wat ons betreft buiten schot moeten blijven als er straks (flink) moet worden bezuinigd.

Verantwoordelijkheid dragen betekent ook oplossingen aandragen. De financiële paragraaf van ons programma bevat daarom een aantal bezuinigingsvoorstellen.

Wij zijn ervan uit gegaan dat de kiezer een compact programma wil. Consequentie daarvan is dat niet alle onderwerpen in dit programma van ons standpunt kunnen worden voorzien. Wie meer wil weten kan ons bellen: telefoonnummer 06 – 54635697

Met ons verkiezingsprogramma willen we niet alleen vooruit kijken, maar ook verantwoording afleggen over de afgelopen periode. We hebben de afgelopen vier jaar veel bereikt. Niet alleen, maar samen met andere politieke en maatschappelijke partijen. We hebben met elkaar dan ook wel wat te verdedigen! Dat kan door goed duidelijk te maken wat we in Landgraaf de afgelopen vier jaar hebben weten te realiseren. We gaan daarvoor campagne voeren met een aansprekend sociaal – democratisch verhaal, met de bedoeling om dat verhaal vervolgens weer waar te maken in het bestuur van Landgraaf. Samen klaren we de klus!

Onze belangrijkste wensen en plannen voor de toekomst vormen samen het 10-Punten-Plan. Een beknopte samenvatting van de door ons behaalde resultaten hebben we vevat in de 'PvdA-Score-Card'. Het 10-Punten-Plan en de Score-Card treft u samen met onze kandidatenlijst in de vorm van een drietal bijlagen bij dit programma aan.

Onze toekomst ligt in Parkstad

Landgraaf kampt, samen met de andere gemeenten, met vraagstukken op het gebied van ruimte, mobiliteit, wonen, economie, onderwijs en arbeidsmarktbeleid, die het alleen niet kan behappen. Onze toekomst ligt daarom in Parkstad.

Het primaire doel van Parkstad is de economische structuurversterking van de regio. Als gevolg van de sterke bevolkingsdaling is de urgentie hoog en de ambitie groot. De grootste opgave voor de komende jaren is de herstructurering. Een groot aantal woningen moet worden gesloopt, een kleiner aantal woningen van betere kwaliteit en betaalbaar voor met name starters komt daarvoor in de plaats.

Er is ontegenzeggelijk al veel bereikt maar door het gebrek aan bestuurlijke slagkracht hebben we kansen laten liggen en staat onze regio nog steeds op achterstand. Dat is onverkoopbaar! Wij willen daarom een versterking van die slagkracht, en dat kan alléén als gemeenten de bereidheid hebben om mensen, middelen en mandaat over te dragen aan Parkstad.

Wij hebben de bereidheid om onze ambtelijke sterspelers in te zetten ten behoeve van de regionale agenda. Zonder substantiële bijdrage van de regio kan geen strategie worden ontwikkeld voor het verkrijgen van financiële steun van provincie, Rijk of Europa. Wij willen daarom versneld een Parkstad Limburgfonds realiseren van 10.000.000 euro.

Bestuurlijke slagkracht hangt ook af van doorzettingsmacht. Heerlen legt meer gewicht in de schaal dan Onderbanken. Besluitvorming in Parkstadverband moet daarom plaatsvinden op basis van een gewogen stemverhouding, waarbij geen enkele gemeente het recht op een veto heeft. Het vereiste dat besluiten moeten worden genomen met de steun van tenminste drie van de deelnemende gemeenten moet voorkomen dat de twee grootste gemeenten samen de dienst uitmaken.

Onze voorwaarden

Overdracht van extra mensen, middelen en bevoegdheden is wat ons betreft een noodzakelijke randvoorwaarde voor een krachtige en niet vrijblijvende regionale aanpak. Wordt die randvoorwaarde niet ingevuld, dan geloven wij niet langer in de toekomst van Parkstad. Herindeling is dan wat ons betreft de enig overgebleven optie!

Bij een daadwerkelijke overdracht van taken naar Parkstad op gemeentegrensoverschrijdende terreinen als economie, arbeidsmarktbeleid, ruimtelijke ordening, wonen en mobiliteit, moet Landgraaf vooral werk maken van een aantal kerntaken:

- Leefbare wijken die schoon, gaaf, groen en veilig zijn
- Een goede dienstverlening aan haar burgers
- Het behoud van een goed voorzieningenniveau
- Het leveren van adequate zorg en ondersteuning aan haar inwoners

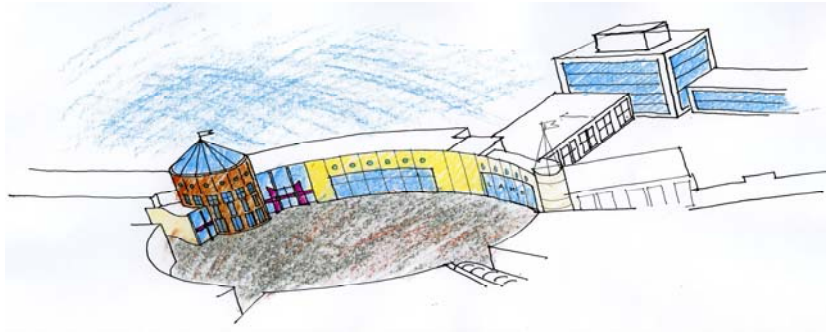
Leefbare wijken

Kwaliteit van de openbare ruimte

Bij de waardering van een woning en de veiligheid op straat speelt de kwaliteit van de openbare ruimte een belangrijke rol. Straten en pleinen moeten daarom schoon en op orde zijn. Dat nodigt het gros van de mensen uit om het netjes te houden en vandalisme tegen te gaan. Wij willen daarom niet bezuinigen op het huidige onderhoudsniveau.

Integendeel, we willen investeren in veilige en goed onderhouden buurten. Speeltuinen, groen, buurtparkjes en bankjes moeten voor ontspanning zorgen en burgers uitnodigen om elkaar te ontmoeten. De gemeente kan het niet alleen. We willen burgers daarom zoveel mogelijk medeverantwoordelijk maken voor het op orde houden van hun buurt. Dat kan door te participeren in een wijkplatform of buurtvereniging.

De uitstraling van het raadhuisplein is onder de maat. Wij pleiten daarom voor een snelle opwaardering. Het kunstwerk op het plein mag wat ons betreft verdwijnen. Wat wij in Op de Kamp node missen is een openbaar toilet.

Op het gebied van de leefbaarheid valt er nog veel te winnen. Het doorgaande verkeer in Landgraaf ondermijnt de kwaliteit van de leefomgeving. Wij willen daarom een Duurzame Buitenring, met adequate voorzieningen als geluidsarm asfalt, verdiepte aanleg of geluidswallen om verkeerslawaaï tegen te houden, en een groene aanplant voor het absorberen van fijnstof. Wij zullen er alles aan doen om te bereiken dat adequate voorzieningen leiden tot beperking van de overlast voor onze inwoners. De gemeenteraad heeft besloten om ook in financiële zin bij te dragen aan de realisatie van de Buitenring. Aan dat besluit zijn voorwaarden verbonden. Als blijkt dat deze voorwaarden niet worden ingevuld kan dat voor ons aanleiding zijn voor een heroverweging van deze bijdrage. Ook de aanleg van de Randweg Abdissenbosch leidt tot een aanmerkelijke verbetering van de leefbaarheid. Een groot deel van het vrachtverkeer dat nu nog door de Grensstraat, de Europaweg Noord – en Zuid, de Kantstraat en de Nieuwenhagerheidestraat dendert, kan met de aanleg van deze randweg buiten de bebouwde kom worden gehouden.

De verkeersveiligheid wordt verbeterd met een snelheidslimiet van 30 km/uur binnen de bebouwde kom, doorgaande wegen uitgezonderd. Kwetsbare verkeersdeelnemers zijn daarmee erg gebaat. Voor kinderen, ouderen en mensen met een beperking wordt het weer mogelijk om veilig te voet, per fiets of met een scootmobiel zelfstandig aan het verkeer deel te nemen. Wij zijn daarom blij met de maatregel om in grote delen van Lauradorp en Waubach een 30 km-zone in te stellen.

In het Heiveld worden zo'n 150 woningen (merendeels portieketagewoningen) gesloopt. Het vrijkomend gebied wordt slechts ten dele opnieuw bebouwd. Daarmee komt ruimte vrij. Wij willen dat die ruimte wordt gebruikt voor de aanleg van een recreatieplek, met hoogwaardig groen, speelvoorzieningen en andere recreatieve elementen.

Wij willen reclame-uitingen die het straatbeeld ontsieren aanpakken. Tegelijkertijd willen we zorgen voor alternatieven. Als het aan ons ligt worden er daarom (digitale) beeldschermen geplaatst op strategische plaatsen voor Landgraaf-promotie en de aankondiging van

evenementen. De schermen worden gefinancierd uit reclame-inkomsten. De Hofstraat ter hoogte van de rotonde met kunstwerk is daarvoor een geschikte locatie.

Integratie: de vrijblijvendheid voorbij

Leefbaarheid staat op gespannen voet met een gebrekkige integratie. Integratie begint bij acceptatie. Wij nodigen daarom álle Landgravenaren ongeacht afkomst en geloofsovertuiging uit om – met behoud van eigen waarden - deel te nemen aan de Landgraafse samenleving.

Voor integratie is beheersing van de Nederlandse taal essentieel. We vinden dat voor het krijgen van een uitkering, kennis of het leren van de Nederlandse taal een voorwaarde is. Een taal leer je sneller in de praktijk dan alleen in een leslokaal. Als extra leermiddel kan daarom een werkstage verplicht worden om al doende meer eigen te worden met onze taal. Bij voorkeur te realiseren in de eigen wijk.

Het recht op deelname aan onze samenleving, is tegelijkertijd óók gekoppeld aan de acceptatie van de kernwaarden van onze democratische rechtstaat. Voor mannen die de gelijkberechtiging van vrouwen niet kunnen accepteren is in Landgraaf geen plaats. Ook accepteren we het niet als cliënten van de gemeente alleen maar door een mannelijke of vrouwelijke ambtenaar geholpen willen worden.

Wonen

Wij willen een gevarieerd aanbod van woningen in de buurten: zowel koop als huur, duur en goedkoop, voor jongeren en ouderen. Dat is de beste manier om te voorkomen dat een buurt afglijdt. Wij willen dat de aanpak van sociaal zwakke buurten prioriteit heeft.

Wij willen dat de gemeente samen met de corporaties en marktpartijen zorgt voor voldoende betaalbare woningen. Wij willen dat de acht gemeenten van Parkstad met hen zowel lokaal als op regionaal niveau prestatieafspraken maken over aantallen woningen, woningisolatie, een groene woonomgeving, de verbetering van de leefbaarheid van wijken en over investeringen in maatschappelijke voorzieningen voor zorg en welzijn. Wij zijn voorstander van actieve bondgenootschappen tussen corporaties, ontwikkelaars en de gemeente. Wij zullen deze partners daar waar nodig aanspreken op hun maatschappelijke verantwoordelijkheid.

Wij willen dat bewoners worden betrokken bij het opknappen van hun buurt. Zeker wanneer de verhuurder (corporatie) van plan is om woningen te slopen of te renoveren. Wij willen daarom dat bewoners het recht krijgen om afspraken te maken over de manier waarop zij betrokken (willen) worden bij de herstructurering van hun buurt. Die afspraken moeten worden vastgelegd, bijvoorbeeld in een 'lokaal handvest'.

Veiligheid & Overlast

Onveiligheid en overlast treft iedereen, maar kwetsbare groepen het meest. Wij willen niet dat het recht van de sterkste zegeviert. Met de meeste jongeren gaat het gelukkig goed, maar jongeren zijn soms ook verantwoordelijk voor ernstige overlast en criminaliteit. Op een aantal plekken dreigen ze zelfs de dienst te gaan uitmaken op straat. Wij vinden dat daar een einde aan moet komen. We wijzen tegelijkertijd op het grote belang van preventie. Want het is onze overtuiging dat gemeente, politie, justitie en welzijnswerk, niet kunnen wegpoetsen wat ouders achter de voordeur, in de opvoeding van hun kinderen, hebben laten liggen.

Kinderen hebben recht op een goede opvoeding, maar wij zien een groeiend opvoedingstekort. Opvoedingsondersteuning is daarom cruciaal daar waar ouders tekortschieten. Waar nodig moet ondersteuning ook kunnen overgaan in ingrijpen in de opvoeding. Ouders zijn verantwoordelijk voor schade door hun minderjarige kinderen. De gemeente moet hier meer werk van maken en gedupeerden hierop wijzen.

Geweld en intimidatie mag nooit worden beloond, daarom kiezen wij zonder uitzondering voor het slachtoffer.

Een hoge woonkwaliteit en een veilige buurt vereisen toezicht en vooral ook handhaving. Maar niet alle overlastgedrag is strafbaar en dat maakt het soms lastig om aan te pakken. Niettemin: lik op stuk waar dat kan!

Wij willen asociaal gedrag aanpakken nog voordat het uit de hand loopt. Een Telefonisch Servicenummer Woonoverlast moet burgers helpen bij asociaal gedrag in hun buurt. Dat kan variëren van een caravan die maandenlang op straat staat en jongeren die tegen uw huis voetballen tot overlast door ernstig asociaal gedrag. Via dit servicenummer kunt u advies krijgen en kan de gemeente in actie komen om in te grijpen. Ook worden signalen doorgeleid naar de instantie die het best in staat is om de beller met zijn probleem verder te helpen.

Screening van huurders voorkomt dat mensen die overlast veroorzaken, terecht komen in buurten waar al veel problemen zijn. Woonoverlast moet strikt(er) bestreden worden. Voor notoir asociale bewoners wordt een passende woonvorm buiten de wijk gecreëerd; desnoods met toezicht.

Overlast in wijken en buurten moet je benoemen en oplossen. Wij zijn daarom voorstander van cameratoezicht op onveilige plekken, de inzet van buurtbemiddeling tussen bewoners, en de inzet van ambulante jongerenwerkers (straatcoaches) die hangjongeren op hun gedrag aanspreken.

We doen al veel maar worden toch nog te vaak geconfronteerd met asociaal en hufterig gedrag. Het begint met kleine ergernissen, maar het risico is groot, dat het normbesef snel verder afglijdt en onmacht en onvrede onder de inwoners van Landgraaf verder toenemen. Wij willen niet toekijken maar aanpakken. Wij vinden dat het tijd wordt voor een beschavingsoffensief.

Hondenpoep is nog steeds bron van ergernis nummer één. Wie zijn hond uitlaat, moet een opruimzakje bij zich dragen voor het geval de hond niet op de hondenuitlaatplek poept. Wie geen zakje bij zich heeft, maakt kans op een boete. Niet alle hondenuitlaatplekken zijn goed verlicht. Wij willen daarom per buurt bekijken waar de verlichting moet worden verbeterd.

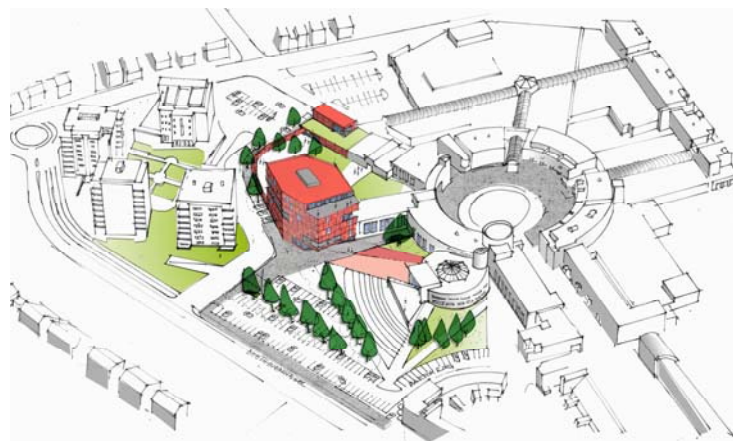
De aanpak van overlastveroorzakende drugspanden laat veel te wensen over. De rechtsmogelijkheden om in te grijpen zijn niet solide. Slechts door gezamenlijk een vuist te blijven maken richting het rijk, kan het wetgevingsarsenaal beter worden toegerust. Wij delen op dit punt het ongeduld en het onbegrip van onze burgers. De raad heeft uitgesproken dat er geen ruimte is voor coffeeshops in Landgraaf. Dat betekent niet dat hiermee de discussie gesloten is. Wij willen dat de gemeenteraad periodiek om de tafel gaat met de politie. Politiezaken zijn niet alleen een onderwerp van de burgemeester.

Dienstverlening

De oude vormen van dienstverlening, aan de balie, met contact tussen burgers en gemeente, zullen ook in de toekomst blijven bestaan. Daarnaast zien we een groeiende behoefte aan digitale dienstverlening. We willen daarom dat de gemeentewinkel door de inzet van digitale dienstverlening toe groeit naar een 24-uurs openstelling.

Wij zien daarnaast een ontwikkeling waarbij de gemeente in toenemende mate dé vindplaats van alle publieke informatie wordt. Dat vraagt om een slimme bundeling van krachten onder één dak in een laagdrempelige voorziening met andere dragers van deze informatie: de bibliotheek, Service Gilde, Seniorweb, het Cliëntenplatform en de Vrijwilligerscentrale. De fysieke vertaling van dat samenwerkingsconcept is het Kennis- Informatie- en Adviesplein (KIA). Wij zijn voorstander van een snelle realisatie van het KIA in Op de Kamp. Het budget ligt er en juist nú kunnen we geld besparen door goedkoper aan te besteden.

Het gemeentehuis is al jaren te klein om alle ambtenaren ordentelijk te huisvesten. Ongeveer een derde van het personeel is in strijd met de Arbo-norm gehuisvest. Extern onderzoek heeft aangetoond dat de lapmiddelen waarmee dit huisvestingstekort wordt weggepoetst, tot een onverantwoorde situatie hebben geleid, die ten koste gaat van de (brand)veiligheid van het personeel en bezoekers. Wij willen aan die onverantwoorde situatie zo snel mogelijk een eind maken door de benodigde uitbreiding tegelijkertijd - en in samenhang - met het KIA te realiseren.

Het nieuwe KIA wordt een landmark dat kleur geeft aan Op de Kamp. Met de aanleg van een cultuurplein aan de Beethovensingel en een illuminatieplan geven we het centrum van Landgraaf een aantrekkelijk gezicht.

Een goed voorzieningenniveau

Een goed voorzieningenniveau is belangrijk voor de leefbaarheid. Wij willen een gemeentelijk accommodatiebeleid dat voorziet in een goede spreiding over de hele gemeente. Accommodaties zijn duur en moeten daarom efficiënt en doelmatig worden geëxploiteerd. De betaalbaarheid en de levensloopbestendigheid maken het noodzakelijk dat wij daarbij voorwaarden stellen, zoals clustering en meervoudig gebruik.

Landgraaf wordt geconfronteerd met een onstuitbare bevolkingskrimp. Dat heeft gevolgen voor de omvang van het voorzieningenniveau. Ons gezonde verstand zegt dat niet alles in stand kan worden gehouden voor minder mensen. De toepassing van dat gezonde verstand vraagt om bestuurlijke moed. Maar het tekort daaraan heeft er toe geleid dat we te krappe onderhoudsbudgetten te lang hebben verstoep in achterstallig onderhoud. Wij kiezen daarom ondubbelzinnig voor kwaliteit bóven kwantiteit. En we hebben de bestuurlijke moed om de noodzaak en gevolgen van die keuze aan onze burgers uit te leggen en waar nodig te verdedigen.

Gemeenschapshuizen

Wij stáán voor de realisatie van een nieuwe gemeenschapsvoorziening (Carré) in het centrum van Schaesberg. Ook als dat betekent dat we aan de bewoners van het Eikske moeten vertellen dat de consequentie daarvan is dat Wijkcentrum 't Eikske, de Wendelwiek en het Noaberhoes als gemeenschapsvoorziening in hun wijk zullen verdwijnen.

Niet alleen de kwaliteit maar ook de bereikbaarheid van voorzieningen is van groot belang. Omdat de afstand tot het nieuwe Carré voor ouderen en gehandicapten te groot kan zijn, willen we dat er voor de inwoners van het Eikske een ontmoetingsruimte overblijft. De nieuwbouw van basisschool de Harlekijn zou daarvoor een oplossing kunnen zijn. Ook de bouwplannen voor de locatie van de Michaëlkerk bieden ruimte voor de realisatie van zo'n ontmoetingsruimte.

Het centrum van Schaesberg wacht al 15 jaar op een nieuwe gemeenschapsvoorziening. De voortgang bij de realisatie van het nieuwe Carré zal daarom inzet van de verkiezingsstrijd zijn. Partijen zullen u vertellen dat de plannen voor een nieuw Carré al vanaf 2006 uitvoeringsgereed klaar lagen, en dat het huidige college de uitvoering daarvan op z'n beloop heeft gelaten. Herhaaldelijke verzoeken van onze kant om ons van de vindplaats van die plannen in kennis te stellen, bleven onbeantwoord. Wij weten waarom: behoudens een onderzoek waaruit bleek dat een brede horecavoorziening voor het nieuwe Carré niet haalbaar was, en een door de tijd ingehaalde inventarisatie van wensen bij het verenigingsleven, lag er bij aanvang van deze bestuursperiode gewoonweg niets.

Onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid van Harry Leunessen ónze wethouder is vanaf maart 2006 pas echt werk gemaakt van de realisatie van een nieuw Carré aan de markt van

Schaesberg: er werd een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd, het benodigde budget vrij gemaakt, een bestemmingsplanwijziging in gang gezet, een aanbestedingsprocedure opgestart en een gebruikersoverleg in het leven geroepen. Alleen een onteigeningsprocedure staat een snelle start van de bouw van het nieuwe Carré nog in de weg. Wij zijn er trots op dat het onze wethouder was die deze vooruitgang en doorbraak, met de steun van alle partijen heeft weten te realiseren!

Zonder een plek om te ontmoeten heeft een buurt geen hart. Wij willen daarom dat voor de Kakert een nieuwe sociaal-culturele voorziening wordt gerealiseerd, die past bij de schaal van de buurt. Het huidige verenigingsgebouw 't Berbke loopt op z'n laatste benen. De tijd dringt. Dat laatste geldt ook voor de afgebrande school in Rimborg. Alleen een herbestemming waarbij naast woonruimte ook plaats is voor een bescheiden dienstverlening, biedt zicht op een snelle herbouw. Wij willen die kans met beide handen aangrijpen!

Zwembad

De toekomst van zwembad In de Bende is en blijft een punt van discussie. Het zwembad ontvangt jaarlijks ongeveer 140.000 bezoekers. We zien een stijging van het aantal doelgroepzwemmers in combinatie met een daling van het aantal recreatieve bezoekers. Zolang er geen concreet alternatief is zijn wij daarom voorstander van de handhaving van een doelgroepenbad op de huidige locatie. Wij kiezen voor een grondige renovatie van het complex in combinatie met de uitbreiding met één extra doelgroepenbad, omdat daarmee de toekomst van het bad voor de komende 20 jaar kan worden veilig gesteld.

Zorgvoorzieningen

In de zorgdeken zoals die over Landgraaf ligt zit een gapend gat. Want Nieuwenhagen zit als enige wijk van Landgraaf nog altijd zonder wijkzorgcentrum. Met de komst van wijkzorgcentrum "de Voortgang" - een centrum met nieuwe voorzieningen als een grand

café, een restaurant, een winkeltje, een kap- en pedicuresalon, maaltijdservice, zorgbemiddeling- en advisering - moe(s)t dat gat zo snel mogelijk worden gerepareerd. De bouwvergunning is verleend en het te bebouwen gebied gerooid. Tot voor kort zag het er naar uit dat daarmee een wens van nogal wat inwoners van Nieuwenhagen op korte termijn in vervulling zou gaan. Totdat de kredietcrisis roet in het eten gooide: Meander, een belangrijke partner in het project krijgt de benodigde financiering (20 miljoen euro) op korte termijn niet rond. Wij beseffen dat een gemeentelijke garantstelling voor een dergelijk bedrag de grenzen van een verantwoord risicomanagement te boven gaat. Maar wij zijn er ook van overtuigd dat een slimme combinatie met de inbreng van andere partners, waaronder de woningcorporaties, tot oplossingen kan leiden. Er zijn bij de burgers verwachtingen gewekt, en die moeten worden waargemaakt.

Het Sunplein oogt niet aantrekkelijk en vervult nu vooral een parkeerfunctie voor een paar omliggende winkels, discotheek Las Vegas, de Harmoniezaal en voetbalvereniging SVN. Zoals zo vaak ligt ook hier de oplossing in een combinatie van maatregelen. De komst van het gezondheidscentrum op de plaats van de voormalige discotheek Eclipse, kan er samen met een upgradering van het plein en een aantrekkelijk sportcomplex aan de Heigank, voor zorgen dat dit oude marktplein van Nieuwenhagen straks niet de holle kies van Landgraaf wordt.

Ook binnen de contouren van het beschermd dorpsgezicht is er volgens ons in Lauradorp plaats voor een gezondheidscentrum. Een eerste initiatief om op de locatie van het ORA-gebouw en de bestaande huisartsenpraktijk een eerstelijns zorgcentrum te realiseren liep spaak. Hergebruik van de leegstaande kerk zou wat ons betreft een optie kunnen zijn. Het gebouw zou daarmee een waardevolle maatschappelijke functie in een veranderende omgeving kunnen vervullen. Het zorgcentrum in de voormalige Sint Leonarduskerk in Helmond laat zien dat dit kan. Wij willen dat het monumentale en beeldbepalende kerkgebouw voor de slopershamer wordt behoed. En daarom moet ook de haalbaarheid van die optie worden onderzocht.

Onderwijsvoorzieningen

Scholen kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan leefbare buurten. Wij zijn voorstander van brede scholen waarin verschillende wijkvoorzieningen onder één dak zijn gehuisvest. Gezamenlijke huisvesting kan helpen kosten te besparen, achterstanden weg te werken, synergie opleveren en integratie bevorderen.

We willen zo veel mogelijk voorkomen dat jongeren het onderwijs verlaten zonder een startkwalificatie. Wij vinden het daarom van belang dat onderwijsachterstanden in een zo vroeg mogelijk stadium worden opgespoord en bestreden. Voor- en vroegschoolse educatie hebben daarom voor ons een belangrijke prioriteit.

Wij willen dat goed taalonderwijs niet alleen is weggelegd voor onze kinderen. Want nog steeds is ongeveer tien procent van de volwassenen in meer of mindere mate analfabeet. Wij willen daarom werk maken van een versterkte inzet op alfabetisering.

Bij een goed onderwijsvoorzieningenniveau horen sterke basisscholen, gehuisvest in kwalitatief hoogwaardige gebouwen met een goed binnenklimaat. Met de nieuwbouw van basisschool “de Wegwijzer” beschikt ook Abdissenbosch binnenkort weer over een adequate huisvesting van het basisonderwijs.

Dat ‘de Wegwijzer’ dringend behoefte heeft aan een nieuwe huisvesting staat al zo’n tien jaar vast. Maar door het vooruit schuiven van bestuurlijke keuzes en het gebrek aan geld dat daarvan het gevolg was, kwam er maar geen oplossing. In de huidige bestuursperiode werden wel knopen doorgemaakt. Oude budgetten konden daardoor worden omgezet in ‘nieuw’ geld, dat deels wordt ingezet voor de realisatie van een nieuw schoolgebouw voor de Wegwijzer. Wij zijn er trots op dat onze wethouder Harry Leunessen voor die koerswijziging niet alleen de bestuurlijke verantwoordelijkheid heeft gedragen, maar daar ook een belangrijke rol in heeft gespeeld.

Nieuw geld kwam als gevolg van deze koerswijziging ook vrij voor de realisatie van het nieuwe Carré, de upgradings van het SVN-complex, de realisatie van een gemeenschapsvoorziening in de Kakert, nieuwbouw voor Scouting Pius XII en plannen voor de aanpassing van de Oefenbunker.

Het aantal leerlingen in het basisonderwijs daalt de komende tien jaar met een kwart. Gevolg van deze ontwikkeling is dat de basisscholen 'Gravenrode' en 'Schaesberg' niet langer als een zelfstandige school kunnen voortbestaan. Gemeente en onderwijsstichting Movare zijn daarom op zoek naar een locatie in Schaesberg – Centrum voor de gezamenlijke huisvesting van de leerlingen van beide scholen. Wij willen een krachtige impuls geven aan de leefbaarheid van het herstructureringsgebied 'Achter de Haesen' en vinden daarom dat de locatie voor de toekomstige school in dat gebied moet worden gezocht. Als het aan ons ligt moet Hestia worden gevraagd om daar ook haar bijdrage aan te leveren.

Zorg en Ondersteuning

Werk voorop

Wij berusten er niet in dat mensen onnodig lang inactief blijven. Wij willen er daarom alles aan doen om mensen aan het werk te helpen in plaats van aan een uitkering. Want werk verschaft niet alleen inkomen maar ook betrokkenheid bij de samenleving. Het is daarom geen toeval dat wij *Partij van de Arbeid* heten.

Wij willen werk maken van een sluitende aanpak van de jeugdwerkloosheid in samenwerking met relevante partners, waaronder het UWV Werkbedrijf en het Bureau Vroegtijdig School Verlaten. Jongeren onder de 27 jaar zijn of aan het werk, volgen onderwijs of combineren beide. Thuiszitten is er niet bij.

Ook alleenstaande ouders met een uitkering zijn gedeeltelijk beschikbaar voor de arbeidsmarkt. Waar dat nodig is zorgt de gemeente voor betaalbare kinderopvang.

Langdurig werklozen worden met een strakke, persoonlijke en intensieve begeleiding begeleid naar werk. Mensen die zich daaraan onttrekken worden gekort op hun uitkering.

Wij willen mensen in de bijstand perspectief bieden door ze in te zetten in vrijwilligerswerk of maatschappelijke dienstverlening.

Armoedebeleid en Schuldhulpverlening

Niet voor iedereen is betaalde arbeid haalbaar ondanks alle inspanningen. Wij willen daarom een armoedebeleid dat toekomstperspectief biedt aan de mensen die onvoldoende middelen hebben om aan het maatschappelijk leven deel te nemen.

Vanaf 2007 wordt in Landgraaf actief beleid gevoerd op armoedebestrijding. Onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid van onze wethouder Marie-José Kamps werd fors extra geïnvesteerd in betere voorlichting over de mogelijkheden om voor financiële ondersteuning door de gemeente in aanmerking te komen.

Vanaf 2008 hebben 'Gemeentekaarten' – folderboekjes waarmee mensen iets extra's kunnen doen voor henzelf of hun kinderen – wat extra kleur gegeven aan het leven van mensen die het in financieel opzicht moeilijk hebben. Een paarse kaart voor volwassenen en kinderen vanaf 4 jaar, een oranje kaart voor schoolspullen van jongeren tussen 12 en 18 jaar, een blauwe kaart voor chronisch zieken en gehandicapten, een groene kaart voor bijzondere kosten als ziekenbezoek, peuterspeelzaal en huishoudelijke hulp en een grijze kaart voor overige noodzakelijke kosten. En dat heeft z'n uitwerking niet gemist, want het bereik is inmiddels fors toegenomen. En ook dat is iets waar we trots op zijn!

Wij vinden dat ook scholen en verenigingen een rol moeten spelen bij het bereiken van de kinderen die door financiële problemen thuis niet meer mee kunnen doen aan sociale en buitenschoolse activiteiten.

Mensen, die ondanks al hun inspanningen langer dan drie jaar in de bijstand zitten, komen in aanmerking voor een financiële toeslag. Indien van toepassing moet men een beroep kunnen doen op een goede schuldhulpverlening en het kwijtschelden van gemeentelijke lasten.

Landgraaf moet z'n sociale gezicht blijven tonen. Wij willen daarom een handhaving van armoedebestrijding en schuldhulpverlening op het huidige niveau, ook als er moet worden bezuinigd.

Fraude en misbruik

Fraude en misbruik ondergraven de solidariteit. We willen daarom dat fraude en misbruik hard worden aangepakt. Ten onrechte genoten uitkeringen moeten zo veel mogelijk worden verhaald. We willen ook streng zijn aan de poort. Meer dan nu het geval is willen we in die fase huisbezoek laten plaatsvinden.

Zorg en Welzijn

De invoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) heeft in de afgelopen raadsperiode veel energie gevraagd van het gemeentebestuur en alle partijen die als zorgleverancier, cliënt of participant betrokken waren bij deze operatie. Uit de positieve cliënttevredenheidscijfers over 2007 en 2008 blijkt dat de uitvoering van de WMO goed in de steigers staat.

Wij willen dat iedereen – jong en oud, ziek en gezond, arm en rijk – zo lang mogelijk zelfstandig kan leven en kan blijven deelnemen aan de samenleving. Al of niet met behulp van familie, vrienden of bekenden. Wij werken daarom aan een bereikbare en toegankelijke zorg in de wijken, als het kan aan huis. Samenleven is ook samen doen, van integratie naar participatie.

We constateren nog ‘witte vlekken’ in het zorgaanbod voor de Landgraafse bevolking. Wij willen dat die zo veel mogelijk worden ingevuld. Wij willen daarom werk maken van:

- het aanstellen van vrijetijdscoaches voor de organisatie van de begeleiding van mensen met een beperking van en naar vrijetijdsactiviteiten. Immers, voor participatie is – met ingang van 1 januari 2009 geen beroep meer mogelijk op de AWBZ.
- een centraal informatiepunt voor ouderen en mensen met een beperking. Wij denken daarbij aan een laagdrempelige voorziening, bij voorkeur te vestigen in het KIA.
- een boodschappenservice en een belbus voor vervoer van en naar de winkelcentra
- het stimuleren van vervangende zorg voor mantelzorgers uit te voeren door vrijwilligers
- een effectieve implementatie van Agenda 22 in het gemeentelijk beleid

Maatschappelijke ontwikkelingen leiden in combinatie met de pakketmaatregelen AWBZ tot een toenemend beroep op het algemeen maatschappelijk werk. Welsun staat als gevolg van deze ontwikkeling onder druk. De organisatie is op termijn te klein om aan deze toekomstige ontwikkelingen het hoofd te kunnen bieden. Schaalvergroting zal daarom noodzakelijk zijn. Naast samenwerking of fusie met een andere welzijnsorganisatie is voor ons ook een positionering binnen de gemeentelijke organisatie een optie.

Gezondheidszorg

Gezondheid is een groot goed. Maar de gezondheid van de inwoners van Parkstad is minder goed dan in de rest van Nederland. Deze constatering vraagt om een krachtige aanpak. Wij zijn voorstander van een geïntegreerde gezondheidszorg in de wijk via diverse gezondheidscentra.

Genezen is goed, voorkomen is beter. Wij willen daarom dat er nog sterker wordt ingezet op preventie met meer aandacht voor zelfmanagement: wat kunnen mensen zelf doen om ziekte te voorkomen of achteruitgang tegen te gaan? Wij willen dat de gemeente daarbij zelf het goede voorbeeld geeft met gezonde voeding in de kantine. Maar ook subsidies aan

verenigingen of instellingen kunnen als sturingsinstrument worden ingezet, door de beschikbaarstelling ervan te koppelen aan inspanningen ter bevordering van de gezondheid.

Ook in Landgraaf worden mensen door een hartstilstand getroffen. Als binnen 6 minuten wordt gereanimeerd en gedefibrilleerd, neemt de overlevingskans toe met 50 tot wel 70%. De gemeente ontwikkelt daarom – op initiatief van de PvdA-fractie - een netwerk van opgeleide vrijwillige hulpverleners, die bij een hartstilstand binnen 6 minuten kunnen starten met reanimeren en defibrilleren met behulp van een Automatische Externe Defibrillator (AED). Daarmee wordt Landgraaf ‘Hartveilig’!

Omdat wij de initiator van Hartveilig zijn, mogen we trots zijn op dit resultaat. Maar wij willen tegelijkertijd een verdere uitbreiding van Hart Veilig door de aanschaf van meer defibrillatoren en een structurele opleiding van vrijwilligers.

Sport, Kunst & Cultuur: hefboom voor participatie

Sport, Kunst & Cultuur spelen een belangrijke rol bij de participatie en emancipatie van burgers. Ze dragen ook bij aan het imago van Landgraaf en aan onze lokale identiteit. Daarvoor is een gevarieerd cultureel en sportief aanbod op lokale en regionale schaal – als onderdeel van een aantrekkelijk woon- en vestigingsklimaat - van belang.

Het Landgraafse verenigingsleven biedt vele mogelijkheden om op het gebied van kunst en cultuur, of in de sport actief te zijn. Daarmee zijn deze verenigingen een belangrijke drager van een vitale leefgemeenschap. Maar daar horen ook geschikte voorzieningen en financiële ondersteuning in de vorm van subsidies bij.

Kunst & Cultuur: vliegwiel voor maatschappelijk en economisch gewin

Landgraaf kan een belangrijke bijdrage leveren aan de culturele dynamiek van Parkstad door nieuwe evenementen mogelijk te maken, want Landgraaf beschikt in Gravenrode over uitstekende faciliteiten.

In Landgraaf wordt vrijwel alleen gesproken over de kosten van cultuur. Dat moet anders. Wij willen daarom dat het nieuwe Cultuurplan voor Landgraaf ook aandacht heeft voor de positieve wisselwerking tussen cultuur en economie.

Wij zijn voorstander van een vast kunstbudget op de begroting. Met dat budget moeten onder andere Landgraafse kunstenaars worden uitgedaagd om een bijdrage te leveren aan het gemeentelijk kunstbeleid. Het kunstwerk in Lauradorp dat herinnert aan de mijnindustrie is een goed voorbeeld van wat we bedoelen. Wij willen in Leenhof zo'n zelfde koppeling tussen kunst in de openbare ruimte en het mijnverleden tot stand brengen. De grote rotonde in Leenhof is bij uitstek een locatie die geschikt is voor een kunstwerk dat refereert aan het Romeinse verleden.

Onder meer om te bevorderen dat de jeugd tot 18 jaar vertrouwd raakt met één of meer kunst- en cultuurvormen en om de actieve kunstbeoefening onder jongeren te stimuleren komt het Rijk met een landelijke stimuleringsregeling: de 'Impuls brede scholen, sport en cultuur'. Deze regeling maakt het mogelijk voor gemeenten om met financiële steun van het Rijk één of meerdere combinatiefunctionarissen aan te stellen, op voorwaarde dat de gemeente ook zelf mee betaalt. Een combinatiefunctionaris is iemand die – zo veel mogelijk op uitvoerend niveau – te werk gesteld wordt in een combinatie van het onderwijs en de ná- of buitenschoolse opvang mét sportverenigingen of culturele instellingen.

Wij willen dat Landgraaf deelneemt aan deze Impulsregeling. Met ingang van 2010 moeten cultuurcoaches kinderen en jongeren op of ná school, in aanraking brengen met een grote verscheidenheid aan cultuur. Dat kan beeldende kunst, dans, theater, literatuur, erfgoed of muziek zijn. Wij vinden ook dat deze deelname moeten leiden tot nieuwe werkvormen voor een intensievere samenwerking tussen onderwijs en cultuurinstellingen, waaronder de Muziekschool, de Vrije Akademie, Theater Landgraaf en de Oefenbunker, waarin partijen meer als partner met elkaar optrekken.

Veel basisscholen zijn niet in staat om kwalitatief goed muziekonderwijs te verzorgen. Voorbereidend muzikaal onderwijs wordt daardoor door de muziekschool en incidenteel door een muziekvereniging verzorgd. Slechts een beperkt aantal kinderen wordt daardoor bereikt. Wij willen dat daar verandering in komt, want elk kind heeft recht op muziekeducatie en muzikoriëntatie in het basisonderwijs. De cultuurcoach die wij voor ogen hebben, moet daarom óók de vakkracht zijn die er voor zorgt dat de muzikale basisvorming wordt geïntegreerd in het basisonderwijs.

Maar liefst 10 Harmonieën en Fanfares geven samen met een Fluit- en Tambourscorps kleur aan een substantieel deel van het Landgraafse verenigingsleven. Wij willen daarom dat ook deze verenigingen een kans krijgen om jongeren te prikkelen voor hun muziek. Dat kan door het geven van demonstratielessen onder schooltijd of het verzorgen van de invulling van ná – of buitenschoolse opvang, al dan niet met de ondersteuning van een cultuurcoach.

Sport als cement in de wijk

Sport is gezond voor lichaam en geest en functioneert ook als sociaal bindmiddel. Investeren in sport geldt als een investering in de aanpak van maatschappelijke problemen: kinderen met overgewicht, het langs elkaar heen leven van bevolkingsgroepen of probleemgedrag van jongeren.

Naast genoemde doelstellingen op het gebied van de cultuur, heeft de 'Impuls brede scholen, sport en cultuur' nog een aantal andere doelstellingen: het versterken van de sportverenigingen met het oog op hun maatschappelijke functie, de inzet van sportverenigingen voor het onderwijs, de naschoolse opvang en de wijk, en het stimuleren van een dagelijks sport- en beweegaanbod op en rond scholen.

Wij willen dat het bewegingsonderwijs op de scholen wordt verbeterd. Wij willen daarom dat de combinatiefuncties op sportgebied vooral worden ingevuld met leerkrachten uit het bewegingsonderwijs die ná schooltijd ook trainer/coach bij een sportvereniging zijn. Combinatiefunctionarissen met dit profiel versterken verenigingen vooral bij hun uitvoerende taken.

Wij vinden het van groot belang dat jongeren al op jonge leeftijd kennis maken met sporten. Juist de 'rotjochies' willen we binden aan sportverenigingen of sportprojecten. Want dat is een bewezen methode om overlast van probleemjongeren te verminderen. Dat vraagt wel om samenwerking tussen het jongerenwerk en sportverenigingen.

We willen dat sportparken beter worden benut. Dat kan door ze open te stellen voor medegebruik door scholen, buurtorganisaties en andere verenigingen. Sport kan niet zonder kwalitatief goede en goed beheerde accommodaties. Ook hier geldt: van kwantiteit naar kwaliteit.

Wij willen dat elke wijk van Landgraaf voorzien is van een kwalitatief hoogwaardige sportaccommodatie. Met de Upgrading van het sportcomplex aan de Heigank wordt die kwaliteitseis voor Nieuwenhagen ingevuld.

In Ubach over Worms werkt de gemeente samen met vier basisscholen, onderwijsstichting Movare, voetbalvereniging UoW '02, Sport- en Trimclub Brunsummerheide (STB), Jong Nederland Waubach en Kinderopvang Humanitas aan de ontwikkeling van vier brede scholen. Een bijzonder samenwerkingsverband tussen de vier scholen en partners op het gebied van sport en bewegen. Met de bundeling van activiteiten voor beweging, welzijn en gezondheid op Sportpark Ter Waerden, moet een kwaliteitsslag worden gerealiseerd op het vlak van bewegingsonderwijs, sportstimulering en methodisch jeugdwerk. Voor de realisatie van deze brede scholen zullen de faciliteiten op sportpark Ter Waerden geschikt gemaakt moeten worden voor buitenschoolse activiteiten, kinderopvang en jeugd- en jongerenwerk.

Daarnaast moeten ook de betrokken scholen worden aangepast. Wij zijn overtuigd van de meerwaarde van dit samenwerkingsconcept en de samenwerkingskracht van deze partijen en willen daarom dat zij in hun wens om samen te werken worden gefaciliteerd.

Wij willen ook in de andere wijken van Landgraaf initiatieven ondersteunen waarbij in samenwerking tussen het onderwijs, de buurt en sport- of jeugdverenigingen gewerkt wordt aan de totstandkoming van brede scholen.

Met de Upgrading van sportcomplex Strijthagen en de komst van het Sport & Leisurepark Landgraaf beschikt Schaesberg over een hoogwaardige sportaccommodatie met een bovenregionale uitstraling. Het Sport & Leisurepark is één van de landelijke proeftuinen van het NOC*NSF en voorziet in nieuwe en trendy sport- en beweegmogelijkheden voor de inwoners van Parkstad, Zuid-Limburg en de Euregio.

Met het realiseren van deze drie sportaccommodaties en het Sport & Leisurepark hebben we goede voorzieningen getroffen voor een goed sportklimaat. Wij denken dat het Sport & Leisurepark de plek bij uitstek is om te investeren in een volwaardig regionaal sportaanbod voor mensen met een beperking.

Wij willen dat er een Plan van Aanpak Schaatspret komt. Dit is een beknopt draaiboek, dat bij aanhoudende vorst voorziet in een gratis toegankelijke schaatsvoorziening in Landgraaf.

We willen sportclubs en andere verenigingen niet teveel belasten met regelgeving en procedures. Toch moeten in het belang van de bescherming van jonge mensen soms eisen worden gesteld. Zo moeten vrijwilligers veelal bij hun vereniging een Verklaring van Onbesproken Gedrag overleggen. We begrijpen dat. Maar het is een stap in de goede richting als de daarvoor verschuldigde legeskosten met ingang van 1 januari 2010 – op initiatief van onze fractie - worden afgeschaft.

Onze vrijwilligers moeten we koesteren en ondersteunen. Dat die ondersteuning in Landgraaf goed is geregeld blijkt uit het feit dat een landelijke toetsingscommissie aan de Vrijwilligerscentrale het 'Keurmerk Steunpunt Vrijwilligers' met de volle drie sterren voor organisatie, bedrijfsvoering en dienstverlening heeft toegekend. Tegelijkertijd zijn nog te veel vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties onvoldoende op de hoogte van ondersteuningsmogelijkheden die de Vrijwilligerscentrale hen kan bieden. Wij willen daarom dat het succes van de Vrijwilligerscentrale beter voor het voetlicht wordt gebracht. Succes mag best worden gevierd!

Jong & Oud

Jeugd- en Jongeren

Met de meeste jongeren gaat het goed. Gelukkig maar. Maar de jongeren die wel problemen hebben worden niet altijd optimaal geholpen. Wij willen daarom dat de samenwerking tussen instanties die hulp verlenen aan jongeren verbetert.

Dat kan door de krachten van bestaande partijen die werkzaam zijn op het gebied van jeugd en gezin (Welsun, Meander, GGD, Bureau Jeugdzorg en Movare) te bundelen en te versterken, zodat daadwerkelijk sprake is van één gezin met één plan. Het Centrum voor Jeugd en Gezin is de voorziening die dat mogelijk maakt: een laagdrempelig, toegankelijk, bereikbaar en centraal gelegen loket of inlooppunt waar alle (aanstaande) ouders, verzorgers, jeugdigen tot 23 jaar en professionals terecht kunnen met vragen over opvoeden en opgroeien of voor kortdurende hulpverlening. Indien nodig wordt vanuit het Centrum voor Jeugd en Gezin doorverwezen naar specifieke hulpverlening.

De inhoudelijke samenwerking tussen deze partijen en de feitelijke samenwerking volgens de doelstellingen en uitgangspunten van het Centrum voor Jeugd en Gezin zal al op 1 januari 2010 formeel zijn beslag krijgen. Daarmee loopt Landgraaf voorop. Wij zijn er trots op dat onze wethouder Marie-José Kamps de afgelopen periode hard aan deze zaak heeft getrokken, waardoor deze mijlpaal zo snel kon worden bereikt.

Het Centrum voor Jeugd en Gezin gaat van start vanuit het huidige Steunpunt Opvoeding aan het Sunplein. De Meandergroep realiseert op de locatie Dormig in Schaesberg nieuwbouw. In dit nieuwe gebouw worden naast het consultatiebureau (jeugdgezondheidszorg 0 – 4 jarigen) en de GGD ook enkele huisartsen, een apotheker en andere medische partijen ondergebracht. Volgens ons is deze nieuwbouw daarom een geschikte vestigingslocatie voor het toekomstige Centrum voor Jeugd en Gezin.

Gespreid over Landgraaf moeten er voldoende kleinschalige voorzieningen voor jongeren zijn. Wij vinden dat er drie jongerenhomes moeten zijn, voor elke wijk één. Daar hoort overigens ook begeleiding bij volgens het inmiddels beproefde principe: voordoen, samen doen, zélf doen. We weten dat niet alle jongerenhomes over voldoende faciliteiten (kabelaansluiting, etc.) beschikken. Wij willen dat dit verbetert.

Wij willen dat jongerenwerkers vanwege hun contacten met moeilijk bereikbare jongeren meer worden ingezet op overlastbestrijding, veiligheid en hulpverlening.

Wij zijn er voorstander van om alle beleidsonderwerpen die betrekking hebben op jeugdzaken, samen met de onderwijsportefeuille onder te brengen bij één wethouder.

Wij delen de doelstelling van Jantje Beton om 3% van de buitenruimte te gebruiken als speelruimte voor kinderen.

Ouderen

Ouder worden is de toekomst van iedereen. Steeds meer ouderen leven langer met een goede gezondheid en hebben de middelen om plezierig te kunnen leven en zelfstandig te blijven. Er zijn goede ervaringen opgedaan met ouderen die voorlezen op school of bijdragen aan de taalvaardigheid van leerlingen met een achterstand. Ouderen zijn onmisbaar en wij willen dat er beter gebruik wordt gemaakt van hun mogelijkheden en capaciteiten.

Soms is er speciaal beleid voor ouderen nodig, bijvoorbeeld als het gaat om verkeersveiligheid: oversteektijden zijn voor ouderen niet altijd haalbaar en moeten daarom variabel worden in het belang van de langzame lopers. Hier komt het belang van tolerantie van tempoverschillen naar voren. Met ouderdom komen soms ook gebreken. Dat vraagt om meer diversiteit in informatievoorzieningen. Wij willen bevorderen dat er meer aandacht is voor het gebruik van pictogrammen en geluidsdragers.

Wij willen dat er een goed beweegaanbod is voor ouderen. De projecten Meer bewegen voor Ouderen en GALM (sportstimuleringsprogramma voor senioren) moeten daarom worden gecontinueerd. Daarnaast willen we dat voedingsvoorlichting en valpreventie een meer prominente plek krijgen.

Het consultatiebureau voor ouderen staat volop in de belangstelling. Deze vorm van preventieve zorg voor ouderen wordt in de regio nu bij wijze van proef ingevuld door huisartsen in samenwerking met de GGD. Achterliggende gedachte daarbij is dat zij voor ouderen een vertrouwenspersoon zijn, die goed op de hoogte is van de fysieke en geestelijke gezondheid van hun patiënten. Wij willen de resultaten van deze proef afwachten alvorens tot de ontwikkeling van consultatiebureaus over te gaan.

Een hospice is een gastvrij huis voor de laatste dagen. Mensen die niet lang meer te leven hebben, willen het liefst de laatste dagen van hun leven in de eigen vertrouwde omgeving doorbrengen. Als dat thuis niet mogelijk is door gezins- of woonomstandigheden dan kan een hospice een alternatief zijn, waar familie en vrienden de zorg kunnen voortzetten samen met de huisarts, de wijkverpleging en deskundige vrijwilligers. Wij vinden goede zorg in de laatste levensfase belangrijk en willen daarom een versterking van de palliatieve zorg door middel van de vestiging van een hospice in Landgraaf.

Met Welsun en de in Landgraaf werkzame huiskamerprojecten zijn begin 2009 afspraken gemaakt over de subsidiëring van de huiskamerprojecten en de inhoudelijke ondersteuning door Welsun. Op grond van deze afspraken ontvangen de huiskamerprojecten via Welsun subsidie waarbij de verdeling plaatsvindt op basis van leden en activiteiten. Bij sommige huiskamerprojecten moet de ontvangen subsidie grotendeels worden gebruikt voor de betaling van gemeentelijke lasten en heffingen. Dat kan niet de bedoeling zijn. Wij willen daarom dat hier een oplossing voor komt.

Economie & Bedrijvigheid

We hebben in Landgraaf nauwelijks nog plaats voor nieuwe bedrijven en instellingen. Een uitdaging vormen de ontwikkelingen op het gebied van wonen en werken in combinatie met therapie. De locatie van het voormalige Licomterrein biedt daarvoor kansen.

Begin 2010 wordt het nieuwe hoofdkantoor van de Meandergroep in het voormalige Essentgebouw in Landgraaf in gebruik genomen. Het kantoor huisvest straks ruim 200 medewerkers. De locatie van het nieuwe kantoor aan de Minckelerstraat biedt ruimte voor een uitbreiding van activiteiten. Wij zijn blij dat we met deze ontwikkeling een flink aantal arbeidsplaatsen voor onze regio hebben veilig gesteld.

Wij willen ruimte scheppen voor kleine ondernemers in de wijk. Dat vraagt om bestemmingsplannen die ruimte laten voor kleinschalige bedrijvigheid in de wijk.

Wij willen dat er voor ondernemers één loket komt. Zij hoeven dan niet meer langs allerlei verschillende gemeentelijke afdelingen, maar krijgen één vast aanspreekpunt voor bouwplannen, vergunningen en arbeidsmarktvragestukken. Ook willen wij dat ondernemers kunnen terugvallen op een bedrijfsconsulent van de gemeente die bedrijven bezoekt, adviseert en ondersteunt.

Naast de realisatie van het nieuwe centrum in Schaesberg wordt ook gewerkt aan een upgrading van de Nieuwe Markt in Waubach. Dat is hard nodig want de uitstraling van het winkelcentrum in Waubach moet beter. Het Centrumplan Waubach moet daar verandering in brengen. De gemeente is verantwoordelijk voor het opknappen van de openbare ruimte. Zij koopt en sloopt de panden en levert bouwrijpe grond aan de ontwikkelende partijen: Bouwbedrijf Jongen en de Woningvereniging Ubach over Worms. Het programma voorziet in ruim 3.000 m² bruto vloeroppervlak aan winkelruimte, bij voorkeur voor twee supermarkten, 30 huurappartementen, 21 koopappartementen en een parkeergarage voor 100 voertuigen. Het bestemmingsplan is gereed. Waubach verdient een aantrekkelijk winkelcentrum. Wij willen daarom dat zo snel mogelijk met de verwerving en uitvoering wordt begonnen.

Toerisme, Recreatie & Monumenten

Landgraaf heeft Parkstad toeristisch op de kaart gezet. In het gebied Gravenrode zijn nog nieuwe initiatieven mogelijk. Op de Wilhelminaberg is nog ruimte voor een 'sportieve' invulling in combinatie met Snowworld en het Sport & Leisurepark.

Het volkstuintencomplex blijft bij ons in beeld voor recreatieve doeleinden, ook zónder Waterworld. Wij denken daarbij aan een voor alle Landgravenaren vrij toegankelijke voorziening, met wandelpaden, groen, speeltoestellen en mogelijkheden voor een picknick in combinatie met mogelijkheden om te recreëren en te sporten, indien mogelijk aangevuld met een pannenkoekenhuis of kiosk.

Natuur en landschap krijgen voorrang in gebieden met een hoge landschappelijke kwaliteit. Strijthagen is zo'n gebied. Wat ons betreft is er daarom in dat gebied geen plaats voor attracties die aan het gebied een kermisachtige uitstraling geven.

Landgraaf kent vele monumenten. Wij willen dat ons cultureel erfgoed goed wordt beschermd. Een voorbeeld van hoe het niet moet is kasteel Strijthagen. Dit kasteel is opgeknapt met gemeenschapsgeld en ligt nu ongebruikt te verpauperen. Wij willen dat wordt gezocht naar een nieuwe bestemming om het behoud van het kasteel en de bijbehorende hoeve op een betaalbare manier mogelijk te maken.

Natuur & Landschap

In oktober behaalde Landgraaf een eervolle 3^e plaats bij de nationale groencompetitie Entente Florale. Dat heeft bij veel Landgravenaren de ogen geopend. Vanuit elke plek in Landgraaf zijn we snel in de natuur en dat is prachtig.

De krimp van de bevolking leidt tot vrijkomende ruimte. Wij willen dat deze ruimte zoveel mogelijk een groene invulling krijgt. Daar waar mogelijk willen we ook zo veel mogelijk groen terugbrengen in onze straten.

De kwaliteit van de bomen in de hoofdstructuren is prima, maar in de buurten is de kwaliteit wisselend, waarbij het onderhoud aan jonge bomen achterstand vertoont. Wij willen dat die achterstand wordt ingehaald en dat dode bomen die het straatbeeld bederven worden weggehaald. Ook willen wij de boomplant op particuliere grond stimuleren.

Wij willen dat de mogelijkheden voor de ontwikkeling van natuurgroen langs de spoorbaan beter worden benut.

Wij willen blijven inzetten op maatregelen ten behoeve van duurzaamheid zoals de bestrijding van onkruid zonder gebruik te maken van chemische middelen. Ook willen we dat de gemeente een beleidsvisie ontwikkelt om de jeugd meer bij natuurontwikkeling en het belang daarvan te betrekken.

Het landschap draagt in Landgraaf bij aan een sterke ruimtelijke kwaliteit. Historische objecten, zoals de Via Belgica, de Grafheuvels, mijnmonumenten, de oude brug over de

Worm en diverse kapelletjes met lindebomen versterken die kwaliteit. Wij willen die kwaliteit met beschermende maatregelen ook voor toekomstige generaties veilig stellen.

De sponsoring van rotondes door bedrijven levert een positieve bijdrage aan het uiterlijk van Landgraaf. Wij willen daarom een uitbreiding van sponsoring op bestaande rotondes.

Financieel Kader

Wij hebben een belangrijke bijdrage geleverd aan het op orde krijgen van het huishoudboekje van de gemeente Landgraaf, en willen dat dit boekje op orde blijft. Voor ons gelden daarbij de volgende uitgangspunten:

- Een sluitende begroting. Inkomsten en uitgaven moeten in evenwicht zijn.
- Beperking van de lasten voor de burger
- Mensen met een smalle beurs worden ontzien en – indien mogelijk - gecompenseerd

We willen voorkomen dat we de rekening van de crisis bij onze kwetsbare burgers en/of toekomstige generaties leggen. We schrijven daarom ook geen rekeningen bij op de lat van de toekomst, maar bijten nu samen door de zure appel.

We zien ook mogelijkheden om geld te besparen. We hebben daarbij de volgende maatregelen voor ogen:

- Besparen door slimmer en in te kopen. De gemeente koopt jaarlijks voor meer dan 27 miljoen euro in. Een groot deel hiervan is beïnvloedbaar door – samen met andere gemeenten of partijen – slimmer in te kopen. Wij willen daarom dat wordt gewerkt aan de oprichting van een professionele inkooporganisatie in Parkstadverband. Een besparing op inkopen van vijf procent per jaar over de helft van alle inkopen levert structureel 675.000 euro op.
- Meer werk naar het WSW-bedrijf. Licom biedt werk voor mensen, die zonder ondersteuning niet mee kunnen doen op de arbeidsmarkt. De gemeente kan hierin extra verantwoordelijkheid nemen door meer van haar werkzaamheden door Licom te laten uitvoeren. Dit levert behalve werk voor een kwetsbare groep mensen ook geld op voor de gemeente, omdat het tekort van Licom door de gemeenten moet worden aangevuld.
- De toepassing van Contract Compliance waardoor op bijstand kan worden bespaard. Concreet betekent dit, dat bedrijven die producten en diensten aan de gemeente leveren, mensen uit Landgraaf met een bijstandsuitkering moeten aannemen. Praktijkervaringen wijzen uit dat deze methodiek succesvol kan zijn.
- Terugdringing van het energiegebruik. De gemeente geeft jaarlijks ruim 600.000 euro uit aan energie. Het energieverbruik van gemeentelijke gebouwen en openbare verlichting kan fors om laag. Een besparing van 20% levert een structurele bezuiniging van 120.000 euro op. Een haalbaarheidsonderzoek moet snel duidelijk maken welk percentage haalbaar is, gevolgd door een Plan van Aanpak.

- Het delen van kosten met omliggende gemeenten. Samenwerking - zo heeft de oprichting van een Gemeenschappelijke Belasting- en Registratie Dienst (GBRD) en Rd4 ons geleerd - leidt tot winst, niet alleen in geld, maar ook in kwaliteit en dienstverlening. Wij zijn daarom voorstander van een snelle oprichting van een Shared Service Bedrijf in Parkstadverband. ICT, Personeel – en Organisatie, Inkoop & Aanbesteding, Handhaving, Onderhoud Openbare Ruimte en de uitvoering van de WMO, zijn voorbeelden van taken die in dat bedrijf kunnen worden ondergebracht. Landgraaf en Heerlen willen hiermee snel aan de slag. Wij willen niet wachten op gemeenten die dat tempo niet kunnen bijbenen.

Bij de gemeente Landgraaf werken zo'n 240 ambtenaren aan het formuleren van beleid en de uitvoering daarvan. Maar 0,3 procent van die formatie wordt ingezet voor de beoordeling van het effect van al dat werk. De vraag of we de goede dingen ook goed doen, blijft daardoor dan ook te vaak onbeantwoord. Wij willen dat er beter naar de effecten van beleid wordt gekeken. Het schrappen van beleid zonder effect helpt om kosten te besparen. Het rendement van stadspromotie op de schaal van Landgraaf is een voorbeeld beleid waarbij een effectmeting zinvol is.

Omzien & Vooruit Kijken

Tijdens de coalitieonderhandelingen in 2006 hebben de onderhandelende partijen gesproken met vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties en instellingen. Deze gesprekken waren bijzonder nuttig en hebben bijgedragen aan de totstandkoming van het coalitieconvenant 2006 – 2010.

Halverwege deze raadsperiode hebben de coalitiepartijen, waarvan wij er één zijn, het aangedurfd om het functioneren van coalitie en college ter discussie te stellen in een evaluerend gesprek met diezelfde organisaties en instellingen. De algemene indruk was positief. Zonder uitzondering spraken zij hun waardering uit over de wijze van samenwerking met de huidige coalitie. Men waardeerde de open en uitnodigende bestuursstijl van de coalitie respectievelijk de raad en het college van B&W.

Dit is het moment om de balans op te maken: Wij hebben véél bereikt, maar er valt ook nog héél veel te doen. Met uw steun maken we de klus af.

Dit is ons verhaal! Hier stáán wij voor! Hier gáán wij voor!

www.pvda-landgraaf.nl

Wij kiezen niet voor baksteen of beton maar willen Investeren in Mensen!

Met de PvdA kiest u voor:

[1] Een nieuw Carré in het centrum van Schaesberg. Omdat de afstand tot het nieuwe Carré voor ouderen en gehandicapten te groot kan zijn, willen we dat er voor de inwoners van het Eikske een ontmoetingsruimte in hun eigen buurt overblijft.

[2] De uitbreiding van basisschool 't Kakertshöfke met een sociaal- culturele voorziening die past bij de schaal van de Kakert. Want zonder een plek om te ontmoeten heeft een buurt geen hart.

[3] Een Duurzame Buitenring met adequate voorzieningen als geluidsarm asphalt, verdiepte aanleg of geluidswallen om verkeerslawaaï tegen te houden en een groene aanplant voor het absorberen van fijnstof.

[4] Handhaving van de armoedebestrijding en de schuldhulpverlening op het huidige niveau. Ook als er moet worden bezuinigd.

[5] Realisatie van het wijkzorgcentrum “de Voortgang” in Nieuwenhagen. Er zijn verwachtingen gewekt, die moeten worden waargemaakt.

[6] Een aantrekkelijk winkelgebied in Waubach. De uitstraling van de nieuwe markt moet beter. Het Centrumplan Waubach moet daar verandering in brengen. Wij willen dat zo snel mogelijk met de verwerving en uitvoering wordt begonnen.

[7] Behoud van het monumentale en beeldbepalende kerkgebouw in het Lauradorp. Met de vestiging van een gezondheidscentrum op deze locatie zou het gebouw een waardevolle maatschappelijke functie in een veranderende omgeving kunnen vervullen. Wij willen dat de haalbaarheid van die optie wordt onderzocht.

[8] Herbouw van de afgebrande school in Rimburg. Alleen een herbestemming waarbij naast woonruimte ook plaats is voor een bescheiden dienstverlening, biedt zicht op een snelle herbouw. Wij willen die kans met beide handen aangrijpen.

[9] De vestiging van een hospice in Landgraaf. Wij vinden goede zorg in de laatste levensfase belangrijk en willen daarom dat er in Landgraaf zo'n gastvrij huis voor de laatste dagen komt.

[10] Een stevige aanpak van asociaal en crimineel gedrag. Wat gedurende de afgelopen decennia achter de voordeur is blijven liggen in de opvoeding en bij de overdracht van waarden en normen, breien burgemeester, politie, justitie, de reclassering en het welzijnswerk niet langer meer recht. Wij willen dat dit opvoedingstekort wordt weggewerkt met een beschavingsoffensief!

www.pvda-landgraaf.nl

PvdA-Score-Card

Het is aan de burgers van Landgraaf om op 3 maart, op basis van nieuwe verkiezingsprogramma's, een nieuwe gemeenteraad samen te stellen. In de richting van onze burgers voegen wij daar aan toe: kijk ook naar de resultaten! En dan zeggen wij dat de PvdA, samen met andere partijen, een goede prestatie heeft geleverd.

Wat hebben we gepresteerd?

[1] Een actiever beleid op het gebied van de armoedebestrijding, waardoor het bereik en het gebruik van armoederegelingen fors is toegenomen. Daarnaast hebben we gezorgd voor een goed functionerend netwerk bij schuldhulpverlening.

[2] Ná jaren van stilstand heeft onze wethouder Harry Leunessen het Carrédossier vlot getrokken: er werd een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd, budget vrij gemaakt, een gebruikersoverleg in het leven geroepen, een bestemmingsplanwijziging in gang gezet en een aanbestedingsprocedure opgestart. Alleen een onteigeningsprocedure staat een snelle start van de bouw van het nieuwe Carré nog in de weg.

[3] Een solide financieel beleid waardoor Landgraaf tegen een stootje kan, in combinatie met een gematigde lastenontwikkeling.

[4] Binnenkort krijgen we ook in Landgraaf een Centrum voor Jeugd en Gezin, waar alle (aanstaande) ouders, verzorgers, jeugdigen tot 23 jaar en professionals terecht kunnen met vragen over opvoeden en opgroeien of voor kortdurende hulpverlening.

[5] Door het vooruit schuiven van bestuurlijke keuzes was er tien jaar lang géén geld voor de nieuwbouw van basisschool De Wegwijzer. Met Harry Leunessen als verantwoordelijk wethouder werden wél knopen doorgehakt. Oude budgetten konden daardoor worden omgezet in 'nieuw' geld, dat kon worden ingezet voor de realisatie van een nieuw schoolgebouw voor De Wegwijzer in Abdissenbosch en de uitbreiding van de basisscholen An d'r Put en De Harlekijn.

[6] Nieuw geld kwam als gevolg van deze koerswijziging ook vrij voor de realisatie van het nieuwe Carré, de upgrading van het SVN-complex, het Sport & Leisurepark, de realisatie van een gemeenschapsvoorziening in de Kakert, nieuwbouw voor Scouting Pius XII en plannen voor aanpassing van de Oefenbunker.

[7] Vastzittende zaken werden vlot getrokken: de ontwikkeling van het Centrumplan-Schaesberg is zichtbaar. Daarnaast wordt ook gewerkt aan een upgrading van de Nieuwe Markt in Waubach. Het bestemmingsplan is gereed. Nu moet zo snel mogelijk met de verwerving en uitvoering worden begonnen.

[8] De komst van een gezondheidscentrum op de plaats van de voormalige discotheek Eclipse zorgt er, samen met een aantrekkelijk sportcomplex aan de Heigank, voor dat het oude marktplein van Nieuwenhagen straks niet de holle kies van Landgraaf wordt.

[9] De gemeente ontwikkelt - op initiatief van de PvdA-fractie - een netwerk van opgeleide vrijwillige hulpverleners, die bij een hartstilstand binnen 6 minuten kunnen starten met reanimeren en defibrilleren, met behulp van een Automatische Externe Defibrillator (AED). Daarmee wordt Landgraaf 'Hartveilig'!

[10] Met de verkiezingen in zicht komt u de plaatselijke politici weer overal tegen: bij feesten, recepties, concerten en evenementen. Onze wethouder en lijsttrekker Harry Leunessen was vier jaar lang zichtbaar én aanwezig. Dat getuigt van echte betrokkenheid!

www.pvda-landgraaf.nl

Kandidatenlijst PvdA Landgraaf voor de gemeenteraadsverkiezing op 3 maart 2010

[1]	Leunessen	H.M.H. (Harry) (m)	Landgraaf
[2]	Reichrath	R. (Robin) (m)	Landgraaf
[3]	van Loo	R. (Rik) (m)	Landgraaf
[4]	van Rijt	M.A.W.M. (Monique) (v)	Landgraaf
[5]	van der Veen	H.A.C.P (Han) (m)	Landgraaf
[6]	Smeets	B.J.M. (Bart) (m)	Landgraaf
[7]	Teheux	M.H.K.M. (Maurice) (m)	Landgraaf
[8]	Hendriks	M.P.J. (Marc) (m)	Landgraaf
[9]	Waterschoot – Maatje	G.M. (Trudy) (v)	Landgraaf
[10]	Weckseler	J.M.H. (Hans) (m)	Landgraaf
[11]	Snijkers	R.J.M.M. (Rob) (m)	Landgraaf
[12]	Houkes	C.M.H. (Kees) (m)	Landgraaf
[13]	Ampts	P.M.J. (Peter) (m)	Landgraaf
[14]	Driessen	P.G.J. (Paul) (m)	Landgraaf
[15]	Nauta	A. (Annie) (v)	Landgraaf
[16]	Somers	C.W.C. (Carin) (v)	Landgraaf
[17]	Lonij-Roobroeks	M.L.J. (Marie-Louise) (v)	Landgraaf
[18]	Vaartjes	F.G.A. (Frank) (m)	Landgraaf
[19]	Szalata – Bosch	P.M.E. (Nelly) (v)	Landgraaf
[20]	Carreira López – Schreurs	M.L. (Riet) (v)	Landgraaf
[21]	Ochoa	J.P. (Jenny) (v)	Landgraaf
[22]	Pijl – van Wamel	L.H. (Louise) (v)	Landgraaf
[23]	Klinkenberg	G.J.W. (Ger) (m)	Landgraaf
[24]	Tilmans	G.W.O. (Ger) (m)	Landgraaf
[25]	Pieters	R. (Ruud) (m)	Landgraaf
[26]	Sangers	J.H.L.M. (Jo) (m)	Landgraaf
[27]	de Langen	F.H.T. (Frank) (m)	Landgraaf
[28]	Weelen	J.M.H. (Sjaak) (m)	Landgraaf
[29]	Evers	D. (Doris) (v)	Landgraaf
[30]	Dela Haije	H.A.A. (Harry) (m)	Landgraaf

www.pvda-landgraaf.nl